

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра трудових ресурсів і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О.А. Лагоднюк
« _____ » _____ 2018 року

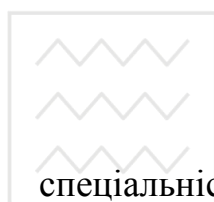
Національний університет
водного господарства
та природокористування

06-05-35

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

Соціоекономіка
Socioeconomics

(назва навчальної дисципліни)
(discipline title)

спеціальність / speciality

051 Економіка / Economics
(назва спеціальності) / (speciality title)

спеціалізація / specialization

Управління персоналом та економіка праці /
Personnel Management and Labour Economics
(назва спеціальності) / (specialization title)

Рівне – 2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціоекономіка» для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка» за освітньою програмою «Управління персоналом і економіка праці». Рівне: НУВГП, 2018, 11 с.

Укладач: Міщук Г. Ю., д.е.н, професор кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри трудових ресурсів і підприємництва.

Протокол від «28» серпня 2018 року №1.

 Завідувач кафедри

трудова ресурсів і підприємництва _____ Л.І. Безтелесна

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 051 «Економіка».

Протокол від «2» жовтня 2018 року № 17

Голова науково-методичної комісії

за спеціальністю 051 «Економіка» _____ Л.І. Безтелесна

Національний університет
водного господарства
та природокористування

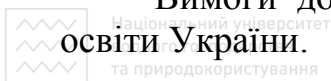
ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Соціоекономіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 051 «Економіка», освітньої програми «Управління персоналом і економіка праці».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є двосторонні зв'язки та взаємовплив соціальних та економічних факторів у соціально-економічних системах різного ієрархічного рівня.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Соціоекономіка» є складовою частиною циклу професійної підготовки студентів спеціальності 051 «Економіка», освітньої програми «Управління персоналом і економіка праці». Вона базується на матеріалах навчальних дисциплін I рівня вищої освіти: «Економіка підприємства», «Економіка праці», «Системи і механізми соціального захисту», «Мікро та макроекономіка».

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Дисципліна «Соціоекономіка» є складовою професійної підготовки магістрів спеціальності 051 «Економіка» за освітньою програмою «Управління персоналом і економіка праці». Викладання дисципліни націлене на оволодіння методикою та інструментарієм соціоекономічних досліджень, апробацію набутих умінь оцінювання впливу факторів у процесі підготовки соціоекономічних проектів наукового чи прикладного спрямування, а також експертної оцінки соціоекономічних проектів, виконаних іншими дослідниками та організаціями.

Навчальна дисципліна «Соціоекономіка» призначена для надання студентам теоретичних знань та практичних навичок дослідження взаємозв'язків соціальних та економічних факторів, що впливають на розвиток соціально-економічних систем різного ієрархічного рівня.

Ключові слова: фактори, проект, капітал, соціальні ресурси, поведінка, соціально-економічні результати.

Abstract

The discipline "Socioeconomics" is a part of the professional training of Masters of specialty 051 "Economics", educational program "Personnel Management and Labour Economics". The discipline is aimed at acquiring the methodology and tools of socioeconomic research, testing of gained abilities to assess the influence of factors in the process of development of scientific or applied oriented socioeconomic projects, as well as expert evaluation of socioeconomic projects performed by other researchers and organizations.

The discipline "Socioeconomics" is intended to provide theoretical knowledge and practical skills in the study of the links between social and economic factors that influence the development of socio-economic systems of different hierarchical levels.

Key words: factors, project, capital, social resources, behaviour, socio-economic results.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 051 «Економіка»	Обов'язкова	
Модулів – 2	Освітня програма «Управління персоналом і економіка праці»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,1 самостійної роботи студента – 3,9	Рівень вищої освіти: магістр	Лекції	
		16 год.	2 год.
		Практичні	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		58 год.	70 год.
		Індивідуальне завдання	
-	12 год.		
Форма контролю:			
екзамен	екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 35,6% до 64,4%;
- для заочної форми навчання – 8,9% до 91,1%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціоекономіка» є засвоєння і практичне застосування навичок аналізу зв'язків та двостороннього впливу соціальних та економічних факторів задля ефективного управління соціально-економічними системами.

Завданнями навчальної дисципліни «Соціоекономіка» є:

- вивчення теоретичних основ організації соціоекономічних досліджень;

- засвоєння основних методів соціоекономічного аналізу, обґрунтований вибір інструментів дослідження та вихідної інформації;
- формування навичок пояснення взаємного впливу соціальних та економічних факторів;
- засвоєння та апробація набутих умінь в процесі власних досліджень та аналізу проектів, виконаних іншими дослідниками.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти знатимуть:

- теоретичні засади організації соціоекономічних досліджень, критерії відбору даних;
- основні методи аналізу взаємодіючих соціальних та економічних факторів;
- предметні галузі міждисциплінарних досліджень розвитку соціально-економічних систем.

Студенти матимуть наступні компетенції (вміння):

- застосовувати системний підхід до соціоекономічних досліджень та підготовки проектів наукового та прикладного спрямування;
- проводити економічну оцінку соціальних подій;
- застосовувати традиційні фінансово-економічні, соціологічні та спеціальні інструменти аналізу соціально-економічних процесів;
- обирати найбільш значимі соціальні/економічні фактори та враховувати їх вплив на економічні/соціальні наслідки функціонування систем різного рівня;
- формувати звіти з поясненням взаємного впливу соціальних та економічних факторів, а також рекомендації щодо використання виявлених зв'язків в управлінні соціально-економічними системами, володіти навиками опонування результатів та ведення дискусії.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціоекономіки

Тема 1. Поняття та об'єкти дослідження соціоекономіки

Походження та розвиток соціоекономічних досліджень. Об'єкти соціоекономічних досліджень різного рівня. Сутнісні характеристики системи та їх врахування в плануванні та організації соціоекономічного дослідження.

Тема 2. Організація соціоекономічних досліджень

Організація наукових досліджень в соціоекономічних процесах, структура дослідницького проекту. Розробка соціоекономічних проектів прикладного спрямування.

Тема 3. Загальна характеристика соціальних факторів в економічних процесах

Класифікація соціальних факторів: культурні, статусні, мережеві, фактори самоорганізації та соціальної взаємодії. Аналіз мережевих ресурсів за типом, силою зв'язків, суб'єктними характеристиками, їх вплив на формування економічних результатів діяльності систем.

Тема 4. Інструменти соціоекономічного дослідження

Економічні методи вимірювання зв'язку факторів соціального та економічного розвитку. Спеціальні методи економічної оцінки вартості життя та доданих років життя, поняття «вартості середньостатистичного життя». Застосування спеціальних індексів соціального розвитку в оцінці взаємозв'язків з економічною ефективністю.

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти соціоекономіки

Тема 5. Соціоекономіка організації

Особливості соціальних ресурсів організації, можливості їх капіталізації. Методи оцінки соціальних ресурсів.

Тема 6. Соціальне підприємництво

Поняття та особливості соціальних підприємств, їх роль в економіці. Зарубіжний та український досвід організації соціального підприємництва.

Тема 7. Благополуччя та соціальна справедливість як фактори соціального розвитку

Концепція благополуччя. Можливості оцінки впливу благополуччя на соціально-економічні процеси. Основи аналізу соціальної справедливості.

Тема 8. Соціальний капітал суспільства, оцінка його зв'язку з економічними факторами

Поняття та складові соціального капіталу, можливості оцінки інтегрального показника та його факторів. Міжнародні рейтинги та звіти, в яких використовуються складові соціального капіталу, їх застосування в поясненні економічної поведінки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	Денна форма				Заочна форма				
	усього	у тому числі			усього	у тому числі			
		л	п	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8		9
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціоекономіки									
Тема 1. Поняття та об'єкти дослідження соціоекономіки	10	2	2	6	8	-	-	-	8
Тема 2. Організація соціоекономічних досліджень	12	2	2	8	11	2	1	-	8
Тема 3. Загальна характеристика соціальних факторів в економічних процесах	11	2	2	7	8	-	-	-	8

Тема 4. Інструменти соціоекономічного дослідження	11	2	2	7	11	-	1	-	10
Разом за змістовим модулем 1	44	8	8	28	38	2	2	-	34
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти соціоекономіки									
Тема 5. Соціоекономіка організації	10	2	2	6	10	-	1	-	9
Тема 6. Соціальне підприємництво	12	2	2	8	10	-	1	-	9
Тема 7. Благополуччя та соціальна справедливість як фактори економічного розвитку	12	2	2	8	10	-	1	-	9
Тема 8. Соціальний капітал суспільства, оцінка його зв'язку з економічними факторами	12	2	2	8	10	-	1	-	9
Разом за змістовим модулем 2	46	8	8	30	40	0	4	-	36
Модуль 2									
ІНДЗ	-	-	-	-	12	-	-	12	-
Усього годин	90	16	16	58	90	2	6	12	70

6. Теми практичних занять

№ з/п	Теми і зміст практичних занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Поняття та об'єкти дослідження соціоекономіки. Вибір та обґрунтування об'єкта соціоекономічного дослідження, формування множини факторів, обґрунтування логічного зв'язку між ними та обраним результативним показником.	2	-
2	Організація соціоекономічних досліджень. Підготовка проекту соціоекономічного дослідження наукового / прикладного спрямування (попередня підготовка за вибором студентів). Ознайомлення з сайтами грантодавців та краудфандингових компаній, вибір джерела фінансування потенційного проекту.	2	1
3	Загальна характеристика соціальних факторів в економічних процесах. Робота в міні-групах: підбір та групування даних для аналізу впливу культурних, статусних, мережевих факторів, самоорганізації та соціальної взаємодії на результати економічного розвитку, пошук причин негативних змін на прикладі певного соціоекономічного процесу з урахуванням впливу соціальних факторів.	2	-
4	Інструменти соціоекономічного дослідження. Підтвердження зв'язку факторів, які обрані для пояснення причин	2	1

	соціально-економічних процесів економіко-математичними методами. Застосування спеціальних методів аналізу в економічних оцінках соціально-демографічних проблем.		
5	Соціоекономіка організації. Приклади застосування соціоекономічних досліджень на рівні підприємств. Обґрунтування показників оцінки соціальних ресурсів підприємства та їх впливу на економічну ефективність, зв'язок з соціально відповідальним інвестуванням.	2	1
6	Соціальне підприємництво. Аналіз світових та українських закономірностей розвитку соціального підприємництва. Обґрунтування власної ідеї, цільових груп зайнятих та джерел фінансування.	2	1
7	Благополуччя та соціальна справедливість як фактори економічного розвитку. Аналіз теоретичної спроможності та можливості практичного застосування концепцій «соціальний комфорт», «благополуччя (well-being)» в обґрунтуванні економічних рішень. Аналіз факторів соціальної справедливості та наслідків їх дії.	2	1
8	Соціальний капітал суспільства, оцінка його зв'язку з економічними факторами. Аналіз соціального капіталу в Україні та можливості використання звітних даних, в тому числі результатів соціологічних та експертних досліджень, для оцінки розвитку його складових.	2	1
Всього		16	6

8. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Вид самостійної роботи	Кількість годин
Підготовка до аудиторних занять (0,5 год/1 год. занять).	16
Підготовка до контрольних заходів (6 год. на 1 кредит ЄКТС).	18
Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.	24
Всього	58

8.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Поняття та об'єкти дослідження соціоекономіки	6	8
2	Організація соціоекономічних досліджень	8	8
3	Загальна характеристика соціальних факторів в економічних процесах	7	8
4	Інструменти соціоекономічного дослідження	7	10

5	Соціоекономіка організації	6	9
6	Соціальне підприємництво	8	9
7	Благополуччя та соціальна справедливість як фактори економічного розвитку	8	9
8	Соціальний капітал суспільства, оцінка його зв'язку з економічними факторами	8	9
Всього		58	70

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання передбачене для студентів заочної форми навчання у вигляді *індивідуальної роботи*. Робота зорієнтована на закріплення студентами теоретичних знань, отриманих при вивченні дисципліни, та набуття практичного досвіду їх використання у професійній діяльності.

Індивідуальна робота для студентів заочної форми навчання виконується відповідно до Методичних рекомендацій для проведення практичних занять та самостійного вивчення дисципліни «Соціоекономіка» для студентів спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Управління персоналом і економіка праці».

10. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Соціоекономіка» використовується інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання із застосуванням:

- лекцій у формі діалогу;
- опорного роздаткового матеріалу;
- індивідуальних завдань для аналізу впливу факторів у соціально-економічних процесах та підготовки соціоекономічного проекту;
- тестування.

При проведенні занять використовуються наступні ТЗН:

- мультимедійна презентація;
- навчальна платформа Moodle для проведення поточного та підсумкового контролю знань.

11. Методи контролю

Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточних контролів знань за ЄКТС.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного контролю є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання;
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточної роботи проводиться за такими критеріями:

0%	завдання не виконано;
40%	завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру; висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;
60%	завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці; висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;
80%	завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);
100%	завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Для визначення рівня засвоєння навчального матеріалу студентами денної форми навчання використовуються наступні методи оцінювання знань:

- поточне тестування у вигляді контрольних завдань;
- оцінювання практичних завдань.

Для визначення рівня засвоєння навчального матеріалу студентами заочної форми навчання використовуються наступні методи оцінювання знань:

- оцінювання індивідуально-дослідного завдання;
- тестування.

При оцінюванні знань для всіх форм навчання використовується 100-бальна шкала оцінювання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумкове тестування (іспит)	Загальна сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
8	6	8	8	8	8	6	8	40	100

13. Шкала оцінювання

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90-100	Відмінно
82-89	Добре
74-81	
64-73	Задовільно
60-63	
35-59	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Навчально-методичне забезпечення

- конспект лекцій на паперовому носії та електронному носії;
- друкований роздатковий матеріал;

- методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Соціоекономіка» для студентів спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Управління персоналом і економіка праці» / Г.Ю.Міщук, Рівне: НУВГП, 2018 - 16 с.

15. Рекомендована література

Базова

1. Шабанова М. А. Социэкономика: Учебное пособие. – М.: «Экономика», 2012.- 563 с.
2. Офіційний сайт Міжнародного товариства розвитку соціоекономіки. What is Socio-Economics? [Електронний ресурс]. Режим доступу: // <http://www.sase.org/aboutsase/aboutsase>

Допоміжна

1. Грішнова О. А., Міщук Г. Ю., Олійник О.О. (2014) Соціальна відповідальність у трудових відносинах: теорія, практика, регулювання ризиків: монографія. – Рівне : НУВГП, 2014. – 216 с. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/3713>
2. Міщук Г.Ю., Джигар Т.М., Шишкіна О.О. Економічний аналіз: навч. посібник. – Рівне : НУВГП, 2017. – 156 с. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/6961/>
3. Розробка концептуальної ноти проекту. Практичний посібник. – Проект Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку України».– [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.surdp.eu
4. Розробка повної форми заявки. Практичний посібник. – Проект Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку України»: GIZ International Services. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.surdp.eu
5. Этциони А. Социэкономика: дальнейшие шаги. Перевод М.С. Добряковой. Научное редактирование В.В. Радаева II Экономическая социология. Электронный журнал. - Том 3, Вып.1.- 2002. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ecsoc.msses.ru/pdf/ecsoc_t3_nl.pdf

16. Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Цифровий репозиторій НУВГП. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/>
5. Офіційний сайт Проекту Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку України». – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.surdp.eu